

Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO)

Zasady ogólne dla przedmiotu organizowanie i nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych w zawodzie technik pojazdów samochodowych 311513

Przedmiotowe Zasady Oceniania zostały opracowane w oparciu o:

- Podstawę programową kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych 311513 określoną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej,
- Szkolny program nauczania Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Inowrocławiu w zawodzie technik pojazdów samochodowych ZSP3-TSE-ZP-OINOPS-2017-1, ZSP3-TSM-ZP-OINEIEUP-2017-1
- Wewnętrzny System Oceniania stanowiący integralną część Statutu Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Inowrocławiu.

Opracowany PZO zawiera następujące elementy:

- I. Cele PZO,
- II. Obszary oceniania,
- III. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz zasady oceniania,
- IV. Wymagania edukacyjne ogólne,
- V. Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów z dysfunkcjami,
- VI. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

I. Cele Przedmiotowych Zasad Oceniania

1. Wspieranie uczniów poprzez diagnozowanie ich osiągnięć edukacyjnych w odniesieniu do treści nauczania i celów szczegółowych zawartych w podstawie programowej i programie nauczania oraz standardów egzaminacyjnych,
2. Dostarczanie uczniom i rodzicom informacji o postępach ucznia, problemach związanych z przyswajaniem wiedzy oraz stopniu nabytych umiejętności.

II. Obszary podlegające ocenianiu

1. Wiedza przedmiotowa i spełnienie wymagań edukacyjnych,
2. Umiejętności określone w podstawie programowej,
3. Postawa ucznia: jego wkład pracy, zaangażowanie, motywacja i aktywność na lekcji.

III.1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz zasady oceniania

1. Przy sprawdzaniu osiągnięć i postępów uczniów obowiązuje jakość, poprawność, terminowość, obiektywizm, indywidualizm, konsekwencja, systematyczność, estetyka i jawność.

2. Nauczyciel na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów z zakresem wymagań programowych oraz przedmiotowym systemem oceniania.
3. Oceny są uzasadniane, zgodne z wymaganiami programowymi na daną notę, jawne dla ucznia i jego rodziców lub opiekunów.
4. Odpowiedź ustna, praca na lekcji oraz zadania domowe podlegają ocenie na bieżąco, bez zapowiedzi.
5. Sprawdziany zapowiadane są z minimum dwutygodniowym wyprzedzeniem.
6. Kartkówki obejmują swoim zakresem co najwyżej trzy ostatnie jednostki lekcyjne nie muszą być zapowiedziane.
7. Uczeń może poprawiać oceny niższe niż bardzo dobra, które uzyskał tylko ze sprawdzianów, w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela. Przy wystawianiu ocen półrocznych i rocznych bierze się pod uwagę zarówno pierwszą jak i drugą ocenę z poprawy. Pominiecie oceny niedostatecznej całkowicie, byłoby niesprawiedliwe w stosunku do uczniów, którzy zaliczyli pozytywnie sprawdzian w terminie.
8. Uczeń ma obowiązek odrabiania zadań domowych na czas wskazany przez nauczyciela. W przypadku oddania po terminie prac domowych długoterminowych (ale przed wcześniejszym zgłoszeniu nieprzygotowania), ocena za to zadanie ulega obniżeniu odpowiednio o jeden stopień za każdą lekcję zwłoki.
- 9.. Ocenie podlegają także nadprogramowe formy aktywności, do których zalicza się:
  - udział w konkursach przedmiotowych,
  - przynoszenie pomocy na lekcję,
  - inne.

Podstawowymi formami oceny wiedzy i umiejętności ucznia są odpowiedzi ustne, sprawdziany pisemne, kartkówki i wykonywane samodzielnie ćwiczenia w postaci rozwiązywania testów.

1. Odpowiedzi ustne:

- ocenie podlega rzeczowość, poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi, umiejętność logicznego myślenia i argumentowania,
- odpowiedź ustna dotyczy przerabianego zakresu działu programowego,
- dodatkowe pytania naprowadzające formułowane przez nauczyciela wpływają na obniżenie oceny całości wypowiedzi ucznia,
- ocena za wypowiedź ustną nie podlega poprawie.

2. Formy pisemne:

a) sprawdziany pisemne mogą wymagać zapisania odpowiedzi na wydrukowanym arkuszu lub sprawdzać praktyczne umiejętności na komputerze, a ich celem jest weryfikacja wiadomości i umiejętności ucznia po realizacji działu podręcznika:

- przeprowadzane zazwyczaj jako podsumowanie przerobionych działów programowych,
- zapowiadane są z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem,
- są obowiązkowe dla wszystkich. Uczeń nie może wtedy zgłosić nieprzygotowania, natomiast uczeń nieobecny musi zaliczyć ten sprawdzian w terminie ustalonym z nauczycielem najpóźniej do 3 tygodni od dnia przeprowadzenia sprawdzianu. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może przedłużyć termin,
- nie przystąpienie do sprawdzianu pisemnego ma wpływ na ocenę śródroczną i roczną,
- sprawdzian pisemny może mieć formę testu, opisową lub zadań praktycznych,
- poprawa oceny ze sprawdzianu jest dobrowolna i powinna się odbyć w ciągu 3 tygodni od momentu wpisania oceny do dziennika, formę poprawy ustala nauczyciel. Klasyfikując ucznia, nauczyciel bierze pod uwagę zarówno pierwszą jak i drugą ocenę, którą uczeń uzyskał w wyniku poprawy i tym samym uwzględnia postęp ucznia w zdobywaniu wiedzy i umiejętności,
- niesamodzielną pracą ucznia podczas prac pisemnych jest równoznaczna z odebraniem pracy i wpisaniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy,
- przed sprawdzianem nauczyciel podaje jego zakres programowy
- sprawdzian może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
- sprawdzian pozwala zweryfikować wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych, od koniecznego do wykraczającego.

b) kartkówki są przeprowadzane w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech):

- nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki,
- kartkówka powinna być tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 20 minut.
- wiedza i umiejętności uczniów, którzy byli nieobecni na kartkówce sprawdzana jest w formie wypowiedzi ustnej.

Skala przeliczania uzyskanych punktów ze sprawdzianów, kartkówek, ćwiczeń, zadań itp.

Oceny ustala się w stopniach wg następującej skali:

Stopień	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe
Celujący	Cel	6
Bardzo dobry	Bdb	5
Dobry	Db	4
Dostateczny	Dst	3
Dopuszczający	Dop	2
Niedostateczny	Nast.	1

- Poniżej 40% - stopień niedostateczny
- 40%-50% - stopień dopuszczający
- 51%-65% - stopień dostateczny
- 66%-80% - stopień dobry
- 81%-95% - stopień bardzo dobry
- 96%-100% - stopień celujący

Skala wartości ocen ważonych uzyskanych z podstawowych form oceniania:

- Sprawdzian - 5
- Aktywność - 5
- Kartkówka - 3
- Odpowiedź ustna - 3
- Test - 2
- Prace domowe - 2

3. Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów lub oceny.

- plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
- minus uczeń może uzyskać m.in. za nieprzygotowanie do lekcji (np. brak podręcznika, zeszytu, plików potrzebnych do wykonania zadania), brak zaangażowania na lekcji.
- sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem a uczniami.

4. Praca domowa: jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji:

- pracę domową uczeń wykonuje na komputerze, w zeszycie lub w innej formie zleconej przez nauczyciela,
- błędnie wykonana praca domowa jest dla nauczyciela sygnałem mówiącym o konieczności wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń utrwalających umiejętności i nie może być oceniona negatywnie.
- brak pracy domowej jest oceniany zgodnie z umową między nauczycielem a uczniami,

- oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in. samodzielność, zrozumienie problemu, umiejętność korzystania z różnych źródeł wiedzy, wartość merytoryczną pracy, stopień zaangażowania w wykonanie pracy, estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, sposób prezentacji, oryginalność i pomysłowość pracy.

5. Odpowiedź ustna obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając ją, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
- właściwe posługiwanie się pojęciami,
- zawartość merytoryczną wypowiedzi,
- sposób formułowania wypowiedzi.

III.2. Nieprzygotowanie do lekcji:

- przed rozpoczęciem lekcji uczeń może zgłosić nieprzygotowanie raz lub dwa razy w semestrze (jedno nieprzygotowanie przysługuje uczniom gdy lekcje odbywają się raz w tygodniu, dwa nieprzygotowania przysługują uczniom, gdy lekcje odbywają się dwa lub więcej razy w tygodniu), bez możliwości przeniesienia nieprzygotowania na kolejny semestr,
- ilość zgłoszonych nieprzygotowań w ramach limitu nie wpływa na ocenę półroczną lub roczną,
- uczeń zgłasza nieprzygotowanie pisemnie na początku zajęć,
- nauczyciel odnotowuje nieprzygotowanie w dzienniku lekcyjnym.

III.3. Ustalanie oceny półrocznej i rocznej polegają na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej:

- podstawą ustalania oceny półrocznej i rocznej jest średnia ocen cząstkowych o decydującym udziale ocen uzyskanych z podstawowych form oceniania (tj. odpowiedzi ustnych, sprawdzianów pisemnych, kartkówek i wykonywanych samodzielnie ćwiczeń),
- przy ustalaniu oceny rocznej nauczyciel bierze pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe wystawione w ciągu roku,
- uczeń powinien z podstawowych form oceniania uzyskać co najmniej 3 oceny cząstkowe w ciągu semestru,
- każda ocena cząstkowa posiada przypisaną wagę w zależności od formy oceniania (tj. odpowiedzi ustnych, sprawdzianów pisemnych, kartkówek i wykonywanych samodzielnie ćwiczeń),
- średnia ocena ważona półroczna i roczna jest informacją wyświetlaną przez dziennik elektroniczny. W gestii nauczyciela pozostaje ustalenie ostatecznej oceny półrocznej i rocznej.

Przelicznik średniej ocen cząstkowych na ocenę półroczną i roczną:

- celujący 5,55 - 6,00
- bardzo dobry 4,55 - 5,54
- dobry 3,55 - 4,54
- dostateczny 2,55 - 3,54
- dopuszczający 1,75 - 2,54

- niedostateczny 1,74 i niżej

IV. Wymagania edukacyjne ogólne

Uczeń uzyskuje odpowiednią ocenę w zależności od spełnienia określonych wymagań edukacyjnych. Ustala się następujące kryteria wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie szkolne obowiązujące przy ocenie bieżącej oraz ocenie klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej:

Wymagania na poszczególne oceny

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami używając fachowej terminologii, proponuje rozwiązania nietypowe, jego wypowiedzi są przemyślane i wyczerpujące pod względem merytorycznym, posiada dodatkową wiedzę znacznie wykraczającą poza program nauczania, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania, wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem i tematyką omawianą na lekcjach, aktywnie uczestniczy w lekcjach podejmując się wykonania zadań (indywidualnie lub w zespole) dodatkowych, znacznie wykraczających poza podstawę programową. Wykorzystując zdobytą wiedzę bierze udział w olimpiadach i konkursach.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w pełni opanował podstawowe i ponadpodstawowe wymagania programowe, zna i swobodnie posługuje się pojęciami z zakresu nauczanych przedmiotów zawodowych, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, wykorzystuje różne źródła wiedzy. Do lekcji jest przygotowany, bierze w niej czynny udział, wykazuje zainteresowanie przedmiotem.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej. Zna podstawowe pojęcia z zakresu przedmiotu, ale w wypowiedziach oraz ćwiczeniach praktycznych pojawiają się sporadycznie drobne błędy, przedstawia treści poprawnie pod względem merytorycznym i języka przedmiotu ale nie wyczerpuje zagadnienia w pełni, samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, umie zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, cechuje go pozytywny stosunek do przedmiotu i aktywna postawa na lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej. Zna podstawowe pojęcia z zakresu przedmiotu, w wypowiedziach oraz ćwiczeniach popełnia błędy, ma problemy z samodzielną pracą, z dużymi trudnościami rozwiązuje typowe zadania teoretyczne, z pomocą nauczyciela potrafi rozwiązywać problemy, wypowiedzi odbywają się przy niewielkich ukierunkowaniach nauczyciela, w wypowiedzi zdarzają się nieliczne błędy rzeczowe i językowe, aktywność na lekcjach jest sporadyczna.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który ma braki w wiadomościach objętych podstawą programową, jednak nie uniemożliwia to uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w dalszym toku nauki. W wypowiedziach i ćwiczeniach popełnia poważne błędy, na lekcjach wymaga ciągłego nadzoru ze strony nauczyciela, zna podstawowe pojęcia i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytania.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości objętych podstawą programową, powstałe w wiadomościach braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy w zakresie nauczanego przedmiotu. Nie zna podstawowych pojęć z zakresu przedmiotu, nie rozumie pytań i poleceń, w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy, uniemożliwiające dalszą jego pracę.

V. Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów z dysfunkcjami

Metody pracy w czasie zajęć lekcyjnych:

- wolniejsze tempo pracy (mniej zadań do wykonania lub wydłużony czas),
- uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego - możliwość weryfikacji w odpowiedzi ustnej zadań wykonanych pisemnie,
- możliwość wyboru formy sprawdzania wiadomości (forma pisemna/wypowiedź ustna),
- stopniowanie trudności,
- unikanie pytań problemowych, zadawanie jasno sprecyzowanych pytań,
- pomoc przy odpowiedzi,
- zadawanie większej ilości dodatkowych, pomocniczych pytań,
- wydłużanie czasu na udzielenie odpowiedzi,
- zachęcanie do poprawy zadań, aż do uzyskania sukcesu,
- posługiwanie się zadaniami testowymi,
- częste sprawdzanie wiadomości, krótsze partie materiału.

Metody pracy poza zajęciami lekcyjnymi:

- udostępnianie materiałów pomocniczych do pracy w domu i na dodatkowych zajęciach,
- umożliwianie wykonania obszernych zadań w domu,
- informowanie ucznia na lekcji, o czym będzie traktować temat następnych zajęć (żeby mógł w domu przeczytać tekst z podręcznika i aktywnie uczestniczyć w lekcji).

Zadania domowe:

- umożliwianie wykonywania zadań i zagadnień, które ucznia interesują. Nauczyciel dostosowuje metody pracy do dysfunkcji ucznia i zaleceń poradni pedagogiczno-psychologicznej.

VII. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana półrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej

Za przewidywaną ocenę półroczną i roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z procedurą ustaloną w statucie szkoły. Jeżeli uczeń chce uzyskać ocenę półroczną i roczną wyższą, niż przewidywana, ma możliwość jej poprawy zgodnie z podanymi warunkami:

1. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy średnia ocen na podstawie, której została ustalona ocena proponowana jest powyżej oceny proponowanej co najmniej o 0,3 (np. średnia ocen cząstkowych min 2,2 – uczeń może ubiegać się o podwyższenie oceny proponowanej na ocenę dostateczną).
2. Dodatkowe warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
  - usprawiedliwione wszystkie nieobecności na zajęciach,
  - przystąpienie do wszystkich przeprowadzanych przez nauczyciela sprawdzianów w ustalonych terminach,
  - skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy ocen cząstkowych,
  - systematyczna i aktywna praca ucznia na lekcjach,
  - nienaganne przygotowanie do lekcji od momentu wystawienia ocen proponowanej do momentu ewentualnej jej poprawy.
3. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się do nauczyciela przedmiotu, w ciągu 3 dni od terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia wszystkich warunków z punktu 1 i 2, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
5. W przypadku niespełnienia któregokolwiek z warunków wymienionych w punkcie 1 lub 2 prośba ucznia zostaje odrzucona z podaniem przyczyny jej odrzucenia.
6. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na umówiony z nauczycielem termin z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci możliwość poprawy oceny.
7. W przypadku nieobecności usprawiedliwionych, nauczyciel w porozumieniu z uczniem wyznacza dodatkowy termin poprawy.
8. Uczeń ma szansę jednokrotnej poprawy, chyba że materiał został podzielony przez nauczyciela na mniejsze części.
9. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.